

Svetoví karikaturisti v Banskej Štiavnici

Je stále viac ľudí, ktorí si uvedomujú potrebu ochrany prostredia, ktoré nás obklopuje. Menej je už tých, ktorí sa snažia pomôcť konkrétnymi činmi. Odvekou „bur-

Yuri Ochakovsky, Izrael, Hlavná cena v kategórii Ochrana kultúrneho dedičstva

covateľkou” a kritičkou neblahej ľudskej činnosti je karikatúra. S humorom vedúcim častokrát ku „smiechu cez slzy” poukazuje na páliivé problémy ľudí, spoločnosti i celej civilizácie.

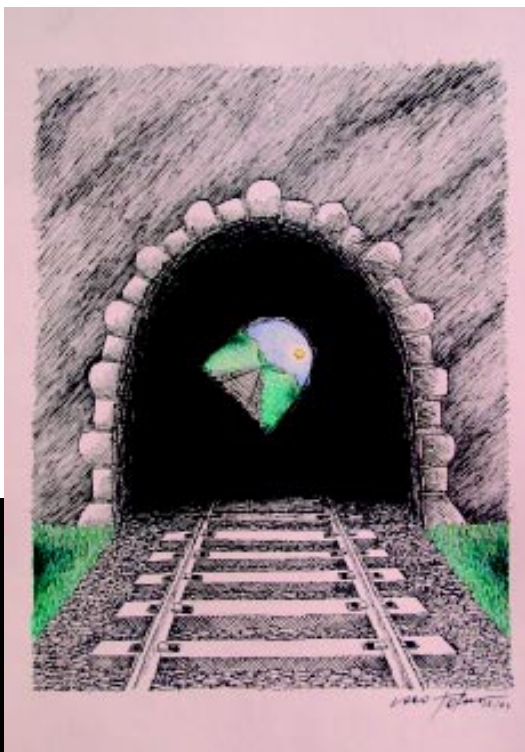
Stalo sa už tradíciou, že karikaturisti (zvlášť ich karikatúry) sa každoročne stretávajú v Banskej Štiavnici. I keď aj v tomto nádhernom a starobyľom meste je mnoho podnetov pre prácu karikaturistov, dôvod ich posled-

Serik Kulmeshkenov, USA, Čestné uznanie

ného stretnutia bol už XVI. ročník slovenskej výstavy a III. ročník medzinárodnej súťažnej výstavy Ochrana prírody a kultúrneho dedičstva v karikatúre 2004. Vznik tejto tradície podnietil známy slovenský environmentalista Milan Kapusta. Dnes jeho štafetu prevzali pracovníci Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici. Nad podujatím prevzali záštitu minister životného prostredia SR László Miklós a minister kultúry SR Rudolf Chmel.

O tom, že problematika ochrany životného prostredia prekračuje hranice štátov, svedčí 213 vystavených karikatúr 88 autorov z 22 krajín a 4 kontinentov. Karikatúry kritizujú úbytok zelene - zvlášť stromov, nedostatok pitnej vody, pribúdanie odpadov, v oblasti kultúrneho dedičstva necitlivý

Laco Toma, Slovensko, Hlavná cena v kategórii Ochrana prírody

Vladimír Pavlík, Slovensko

prístup k ochrane i obnove historických pamiatok, ich nahrádzanie modernou architektúrou a pod. Samozrejme, každý námet predstavuje jedinečné videnie, čítanie i samotné výtvarné spracovanie autorom, mierne odlišnosti spôsobuje i charakter krajiny, z ktorej autor pochádza. Všetky práce však majú spoločné jedno - povzbudí človeka ku konkrétnym skutkom v prospech nielen svojho životného prostredia. Mnohí z návštevníkov výstavy sa zhodujú v názore, že karikatúry by sa mali dostať aj k „mocnejším” tohto sveta, ktorí vo väčšej miere rozhodujú častokrát v neprospech životného prostredia. Možno sa to podarí a v jeseni 2005 výstavu reінštalujeme aj v

Začiatok mája patrí sviatku filmu

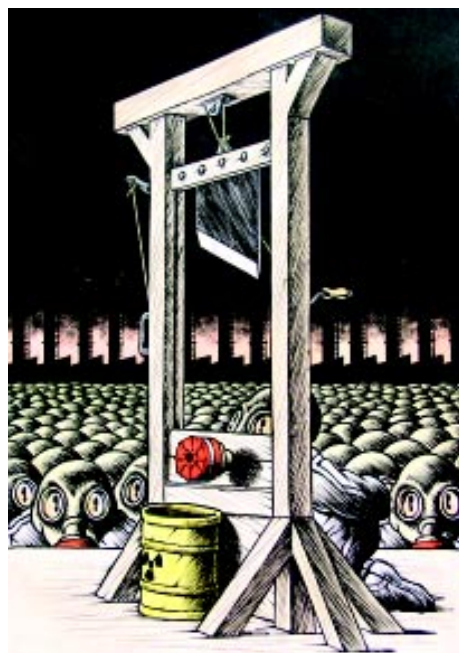
Ernest Svrček, Slovensko, Čestné uznanie

priestoroch Národnej rady Slovenskej republiky.

Nakoľko výstava je súťažná, nebolo jednoduché vybrať víťazné karikatúry. Medzinárodná porota, ktorá pracovala v zložení: Jano Valter, Slovensko - predseda, Jiří Novák, Česká republika a Gerhard Gepp, Rakúsko, po náročnom rozhodovaní udelila hlavnú cenu v kategórii Ochrana prírody Lacovi Tormovi zo Slovenska a v kategórii Ochrana kultúrneho dedičstva Yuri Ochakovskému z Izraela. Cenu Milana Kapustu získal Jurij Kosobukin z Ukrajiny a Cenu primátora mesta Banská Štiavnica Brětislav Kovařík z Českej republiky.

Návštevníci Banskej Štiavnice môžu výstavu vidieť v priestoroch Bergergerichtu na Námestí sv. Trojice do konca marca 2005, od apríla do júna 2005 bude reінštalovaná v Novohradskom múzeu a v galérii v Lučenci (viac informácií nájdete na webovej stránke: www.muzeumbs.sk, sbm@muzeumbs.sk, tel.: 045/ 6949451)

Anna Ďuricová
Slovenské banské múzeum
Banská Štiavnica

Jurij Kosobukin, Ukrajina, Cena Milana Kapustu

Začiatok mája v troch stredoslovenských mestách už tradične patrí festivalu Envirofilm. Tohtoročný, XI. medzinárodný festival filmov o životnom prostredí Envirofilm 2005, v Banskej Bystrici, Banskej Štiavnici a vo Zvolene opäť privíta filmárov, dokumentaristov, ekologov, ochrancov a milovníkov prírody z celého sveta a ponúkne návštevníkom desiatky zaujímavých filmov a unikátnych dokumentov, ako aj bohatý sprievodný program. Pozvánkou na festival bude koncert na Námestí SNP v Banskej Bystrici (3. mája o 19. hod.), na ktorom vystúpia skupiny Desmod, Družina a Zuzana Smatanová so svojou kapelou. V predvečer festivalu (2. mája o 16. hod.) v banskobystrickom Stredoslovenskom múzeu otvoria výstavu akademického maliara Štefana Kocku Afrika - Keňa.

Počas piatich festivalových dní (3. - 7. mája), okrem prehliadok súťažných filmov a videofilmov, organizátori pre účastníkov a návštevníkov Envirofilmu pripravili tiež prehliadky filmov z archívov Slovenského filmového ústavu, zamerané na Slovenské kultúrne dedičstvo a Vysoké Tatry vo filme.

Kultúrne a prírodné dedičstvo Slovenska rezonuje aj v podujatiach a súťažiach určených deťom a mládeži, ktorým patrí tiež jubilejný Zelený svet. Medzinárodná súťaž výtvarnej tvorivosti sprevádza Envirofilm od jeho druhého ročníka a v tomto roku oslavuje desaťročné jubileum. Vernisáž výstavy a ocenenie najúspešnejších výtvarných prác a fotografií Zeleného sveta 2005, tentoraz na tému *Moje mesto, moja dedina, môj dom*, obohatí osobná účasť mladých tvorcov a príťažlivý kultúrny program.

Zaujímavé zážitky sľubuje beseda s priamymi účastníkmi výstavy EXPO 2005 v Aichi v Japonsku.

Na svoje si prídu početní nadšenci filmov úspešného slovenského dokumentaristu Pala Barabáša. S ním, s jeho najnovšími filmovými dokumentmi a jeho hosťiteľom, tiež úspešným filmárom Steve Lichtagom, sa návštevníci festivalu stretnú 4. mája od 19. hodiny v Kine Korzo v Banskej Bystrici.

Z ďalších podujatí pre verejnosť určite zaujme séria prírodopisných filmov z produkcie BBC a Last Refuge z Veľkej Británie - za účasti autorov a beseda s odborníkmi z USA, Veľkej Británie a Slovenska na tému Súčasné prírodné katastrofy spôsobené extrémnymi zmenami počasia. Miestnej samosprávy, školstvu a MVO je určený seminár k problematike prevencie vzniku odpadov, jeho zberu, triedenia a zhodnotenia s názvom *Odpad alebo surovina?*

Konferencia *Krajina - človek - kultúra* bude zameraná na implementáciu Európskeho dohovoru o krajine.

Envirofilm 2005 v Banskej Bystrici sprevádzajú výstavy 50 rokov ochrany prírody na Slovensku, 50 rokov ZOO Bojnice, Zelený svet 2005 a Poklady Slovenska. Zaujímavé podujatia, výstavy, filmové prehliadky, besedy pre deti aj dospelých sú v programe aj ďalších dvoch festivalových miest, Zvolena a Banskej Štiavnice.

Envirofilm 2005 vyvrcholí (ale ešte neskončí) v piatok 6. mája podvečer odovzďávaním cien. V sobotu 7. mája dopoludnia sa v Kine Korzo uskutoční finále súťaží pre deti a mládež Poklady Slovenska a XI. ročník Envirofilmu ukončí prehliadka víťazných filmov.

Aktuálne informácie nájdete na webovej stránke: www.envirofilm.sk